

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-1233/17-E

Název	Mateřská škola, Chrudim 4, Strojařů 846
Sídlo	Strojařů 846, 537 01 Chrudim 4
E-mail	reditelka@msstrojaru.cz
IČ	75017610
Identifikátor	600090159
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Lada Kalinová
Zřizovatel	město Chrudim
Místo inspekční činnosti	Strojařů 846, 537 01 Chrudim 4 Medlešice 1, 537 01 Chrudim
Termín inspekční činnosti	19., 22. a 23. 1. 2018

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti provedené podle § 174 odst. 2 písm. b) až c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, bylo zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, včetně hodnocení naplňování školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání.

Charakteristika

Mateřská škola, Chrudim 4, Strojařů 846 (dále škola) poskytuje vzdělávání a školské služby v souladu se zápisem do rejstříku škol a školských zařízení.

Předškolní vzdělávání je realizováno v šesti věkově smíšených třídách, z nichž pět včetně ředitelství školy je na adrese Strojářů 846, Chrudim, jedna třída sídlí v obci Medlešice. Vzdělávání probíhá podle Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání „Barevný rok“ (dále ŠVP PV).

Škola v době inspekční činnosti evidovala 125 dětí, což je v souladu s výjimkou z počtu dětí udělenou zřizovatelem. V povinném předškolním vzdělávání bylo vykazováno 47 dětí (včetně jednoho dítěte v režimu individuálního vzdělávání), z nich 17 mělo odklad povinné školní docházky o jeden rok. Ve škole se vzdělávalo 21 dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, které jsou zařazeny do dvou tříd zřízených pro děti se zdravotním postižením (tzv. speciální třídy), jedna třída je zejména pro děti se závažnými vadami řeči a druhá pro děti s poruchami autistického spektra (dále děti s PAS).

Díličí informace o činnosti školy může veřejnost získat na internetových stránkách www.msstrojaru.cz. K prezentaci činnosti školy dochází rovněž při Dni otevřených dveří, veřejných společensko-kulturních akcích ve škole i mimo ni a prostřednictvím článků v Chrudimském zpravodaji a v regionálním tisku.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy vykonává funkci čtvrtým rokem, pro výkon této činnosti splňuje kvalifikační předpoklady. Svým přístupem a postupnými dílčími kroky usiluje o zkvalitnění poskytovaného vzdělávání a s ním spojených podmínek včetně podporování vstřícných interpersonálních vztahů a vytváření pozitivního pracovního klimatu. O tom svědčí i využití odborně vedené supervize a osobnostně sociální rozvoj prostřednictvím dalšího vzdělávání. Při naplňování svých povinností i pravomocí postupuje v souladu s právními předpisy.

Škola má nastavena účinná pravidla a mechanismy k organizování činnosti. Část řídicích kompetencí delegovala ředitelka na svoji zástupkyni a dílčími úkoly zapojila do zajištění bezproblémového chodu školy i další zaměstnance. Přínosné jsou také každotýdenní porady a pravidelná jednání pedagogické rady. Při nich jsou zejména řešeny organizační i pedagogické záležitosti s přijímáním závěrů pro následující období. K plánování dalšího počínání školy částečně slouží výsledky dílčích hodnotících procesů. Efektivitu jejich využití k systematickému cílenému rozvoji v maximálně možném rozsahu snižují méně propracovaná nebo ne vždy zcela dodržovaná kritéria (např. výchovně-vzdělávací práce v jednotlivých třídách) pro posouzení stavu na školní úrovni. Ředitelka v této souvislosti absolvuje kurz zaměřený na strategické plánování.

Vzdělávání dětí zajišťuje spolu s ředitelkou ještě 12 učitelek s různě dlouhou pedagogickou praxí. Jedna z nich s pracovním úvazkem 0,82 zajišťuje požadované překrývání pedagogů ve třídách, kde působí ředitelka a její zástupkyně. Tím je zajištěn tento požadavek ve všech třídách. Kolektiv doplňují tři asistentky pedagoga (jedna z nich má pracovní úvazek 0,5 a ve stejném rozsahu působí také jako školní asistentka), které jsou účinně nápomocny učitelkám při jejich pedagogickém působení ve speciálních třídách. Pedagogický sbor je téměř celý odborně kvalifikovaný (jedna asistentka si požadovanou kvalifikaci doplňuje), což ve spojení s jeho profesním rozvojem prostřednictvím dalšího vzdělávání vytváří kvalitní předpoklady pro naplňování ŠVP PV. Poznatky ze vzdělávacích akcí pedagogové aplikují do své praxe a přispívají tak k inovování svých didaktických strategií. V menší míře jsou využívány vzájemné hospitace pro předávání pozitivních zkušeností i poskytování vzájemné zpětné vazby.

ŠVP PV respektuje hlavní zásady stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání. Podává ucelený obraz o škole, jejích podmínkách, cílech a způsobech vzdělávání. Hlavním záměrem je podpora environmentálního vzdělávání a vytváření prosociálních postojů (rozvoj tolerance, solidarity a porozumění druhým lidem apod.). Tomu odpovídají realizované školní projekty „Učíme se od přírody“ a „Spolu je nám dobře“. Dalšími doplňujícími projekty jsou „Putování s Kašpárkem“, který přispívá k vytváření pocitu sounáležitosti s místem života dětí, a „Vím si rady“, zaměřený na bezpečnost dětí a prevenci patologických jevů. Této problematice věnuje škola značnou pozornost, a to i za přispění aktivit probíhajících v součinnosti s různými místními subjekty (např. městská policie, hasiči, Amálka - předškolní klub při neziskové organizaci Amalthea, zařízení pro seniory).

Škola podporuje naplňování svých záměrů vytvářením podnětného prostředí, které stimuluje děti k rozličným činnostem. Vnitřní prostředí obou pracovišť je příjemné, upravené a funkčně zařízené. Kvalitní hračky a didaktické pomůcky odpovídající věkovému i specifickému složení tříd jsou účelně členěny do herních a pracovních koutků (v běžných třídách tzv. center aktivit), které dětem poskytovaly prostor pro volnou hru i pro uplatnění jejich zájmů, což se příznivě projevilo ve vzdělávacím procesu. Obě budovy školy mají k dispozici zahradu, která je využívána nejen k rozličným herním a sportovním aktivitám, ale i podněcuje vytváření sounáležitosti s živou i neživou přírodou.

Na základě finančních možností a za přispění zřizovatele dochází průběžně ke zkvalitnění technického stavu školy i zlepšení materiálních podmínek na obou místech poskytovaného vzdělávání. V uplynulém období došlo mj. k obměně části dětského nábytku, kobereců, lehátek pro odpočinek dětí po obědě. Průběžně se doplňují didaktické hry, učební potřeby a další vybavení. Zakoupeny byly pojízdné boxy na hračky, pojízdné vozíky na hry a pokusy s vodou, pískovničky na kinetický písek, elektrické klávesy aj. V jedné třídě vznikl pomocí stavebních úprav atelier s volně dostupnými výtvarnými pomůckami a umyvadlem. Rovněž došlo ke značnému zkvalitnění podmínek pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, které jsou vysoce přínosné pro jejich efektivnější nácvik a osvojování řečových i jiných specifických dovedností (např. sada bubnů, „Klokanův kufr“ a „I-PED“), a tím i osobnostní rozvoj. Novým uspořádáním vnitřního prostředí třídy pro děti s PAS vznikly dvě malé samostatné pracovny a podařilo se zde vybudovat relaxační místnost SNOEZELEN, obojí přispívá k dosahování lepších výsledků při práci s těmito dětmi.

Finanční prostředky umožňují bezproblémový chod školy. Vedle standardních zdrojů od zřizovatele a ze státního rozpočtu je příjmem úplata za předškolní vzdělávání ve výši 500 Kč měsíčně. Škole se daří získávat i další finanční prostředky, které napomáhají k zajištění vhodných materiálních a personálních podmínek. Z dotačního fondu je hrazen plat školní asistentky. Sponzorský dar byl použit na nákup speciálních pomůcek a částečnou úhradu vzdělávání speciálních pedagogů pro potřeby dětí s PAS.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Realizované předškolní vzdělávání vycházelo ze vzdělávacího obsahu stanoveného ŠVP PV a ze vzdělávací nabídky konkretizované v třídních vzdělávacích programech, jejichž součástí jsou týdenní plány činností. V pedagogickém působení v běžných třídách jsou využívány principy vzdělávacího programu „Začít spolu“. Při plánování učiva bylo patrné propojení námětové, méně již s cílem a očekávaným výstupem. To dokládaly i záznamy v třídních knihách. Obdobné to bylo s rozlišením vzdělávací nabídky s ohledem

na věkové složení dětského kolektivu. Ve speciálních třídách pracují učitelky nejen podle třídního vzdělávacího programu, který odpovídá specifickým potřebám dětí, ale i podle individuálních vzdělávacích plánů.

Sledované vzdělávání probíhalo v příznivé atmosféře se zřetelnou důvěrou mezi dětmi a dospělými. Vytvořené příhodné pracovní prostředí i věkově smíšené třídní kolektivy umožňovaly dětem osvojovat si dovednosti, postoje i hodnoty důležité pro sociální osobnostní rozvoj. Nápomocni tomu byli i zaměstnanci školy, kteří poskytovali dětem pozitivní vzory chování. Uplatňovaný pedagogický styl byl empatický, vstřícný, v případě potřeby doplněný náležitou pomocí. Při vzdělávání bylo vhodně využíváno zejména hodnocení, které vedlo k vyvinutí většího učebního úsilí a podněcovalo u dětí kladné sebepojetí. Ojedinele byly děti v dílčích situacích vyzvány k sebereflexi nebo vzájemnému vrstevnickému hodnocení.

Učitelky v průběhu dne vytvářely podmínky pro individuální, skupinové i frontální aktivity. K jejich realizaci bylo kromě obvyklých metod využito i učení (např. kooperativní, hrou, pozorováním a experimentováním), které účinně podněcovalo zájem o vzdělávání. Uplatněné pedagogické postupy umožňovaly dětem převážně aktivní zapojení, často založené na individuální volbě. To ve spojení s vhodnou motivací zvyšovalo zájem dětí o vzdělávání a odrazilo se zpravidla v jejich citovém uspokojení. Méně příznivě se v některých dílčích situacích projevilo déletrvajícím využíváním slovních metod a nepřesné nebo pro nejstarší děti někdy snadné zadání úkolu. Přesto dětem v posledním roce před zahájením povinné školní docházky včetně dětí s odkladem povinné školní docházky je zajištěna podpora směřující k úspěšnému pokračování na vyšším stupni vzdělávání. K tomu přispívá i realizace „Metody dobrého startu“ ve skupině maximálně deseti dětí (možná také účast rodičů), která probíhá jednou týdně v době diferencovaného odpočinku po obědě, a úzká spolupráce s místními základními školami.

Ve vzdělávacím procesu cíleně i intuitivně docházelo k osvojování všech klíčových kompetencí a základů funkčních gramotností. Vzdělávací nabídka byla pestrá, často navazovala na dosavadní zkušenosti a znalosti dětí. Značně přispívala k získávání vědomostí z přírodovědné oblasti, utváření předčtenářských dovedností a předmatematických schopností. Část učiva prohlubovala poznatky o lidském těle a podporovala utváření povědomí o zdravém životním stylu. Vzdělávání rozvíjelo rovněž jemnou i hrubou motoriku a manipulační dovednosti. Pro posílení správné výslovnosti dětí jsou i v běžných třídách průběžně zařazovány kolektivní jazykové chvíle. S některými dětmi s vážnějšími poruchami řeči je pracováno rovněž individuálně, to v rámci tzv. Logopedických cvičení rodičů s dětmi nebo také společně realizovanou aktivitou „Logohrátky“.

Ve speciálních třídách přiměřená a cílená individuální podpora dětí probíhala ve spolupráci s asistentkami pedagoga, což pozitivně ovlivňovalo účinnost vzdělávacího procesu. Ve třídě pro děti s vadami řeči bylo vzdělávání realizováno organizačně podobně jako v běžných třídách. Učitelky podněcovaly děti k zájmu o vzdělávání a správně k nim uplatňovaly individuální přístup. Účelně využívaly prožitkové a situační učení. Velký důraz kladly na rozvoj prosociálních vztahů dětí a posílení jejich sebevědomí. Vhodně je podněcovaly k řečovému projevu a rozšiřování slovní zásoby i se zaměřovaly na kompenzaci ostatních problémů. Pravidelně probíhají individuální logopedická cvičení.

Výchovné a vzdělávací strategie uplatňované ve vztahu k dětem ve druhé speciální třídě (dětí s PAS) zohledňovaly specifické potřeby jednotlivců, rozdílnou úroveň jejich rozumových schopností i momentální náladu a aktuální zájem (schopnost soustředit se, učit se). Všechny aktivity byly individualizované, zaměřené na dosažení maximální míry

sebeobsluhy, zlepšení komunikačních dovedností dítěte i utváření schopností spadajících do oblasti mezilidských vztahů. Děti této třídy se školních akcí zúčastňují podle jejich aktuálních potřeb a možností.

K realizaci vzdělávacích cílů stanovených v ŠVP PV napomáhá obohacování obvyklé vzdělávací nabídky rozličnými kulturními, poznávacími, přírodovědnými a jinak zaměřenými aktivitami, které často vycházejí z různých školních projektů. Pro rozšiřování poznatků dětí na základě bezprostředních zážitků škola využívá kontakty s dalšími místními organizacemi a institucemi (např. městské kulturní středisko Chrudimská beseda, Ekocentrum Paleta, Mama klub Chrudim).

Děti mají na základě zájmu možnost navštěvovat pod vedením kmenových pedagogů zdarma různé kroužky - pěvecký, zaměřený na poznávání přírody pomocí jednoduchých pokusů nebo na dětskou jógu. Rozvoj individuálních pohybových dovedností podporují také aktivity pod vedením lektorů za úplatu - lekce plaveckého výcviku, lyžařský kurz a „Cvičeníčko dokolečka“. Pro starší děti je organizována škola v přírodě. Rodiče s dětmi mohou docházet do keramického tvoření nebo se účastnit dalších společných akcí (mj. „Hokusy, pokusy“, vánoční slavnosti).

Hodnocení výsledků vzdělávání

Uskutečňované vzdělávání podporuje postupné osvojování praktických dovedností a intelektových schopností nejen v souladu s nastavenými klíčovými kompetencemi, ale přiměřeně i ke schopnostem a dovednostem dětí. Ty mezi sebou i se všemi zaměstnanci přirozeně komunikovaly. Respektovaly základní společenská pravidla, k sobě navzájem se chovaly převážně kamarádsky. Zřejmé bylo učení se vzájemné toleranci a spolupráci. Při společných hrách a činnostech se dokázaly většinou podělit o hračku, domluvit se, popř. se vystřídat se. Starší děti mnohdy bez vyzvání reagovaly na potřeby mladších a pomáhaly jim. I nejmladší děti se zvládaly přizpůsobit určitému režimu. V řečových projevech byl zřejmý rozvoj vyjadřovacích schopností, i když u některých starších dětí byl patrný nedokončený vývoj správné výslovnosti všech hlásek. Při činnostech se dokázaly děti přiměřeně soustředit a pracovat podle pokynů. Záměrně využívaly paměť, vybavovaly si dříve získané poznatky. Zejména starší byly schopny skládat slova a obrazce podle předlohy, logicky uvažovat, orientovat se v základním počtu a poznat některá písmena. Svými projevy prokazovaly odpovídající znalosti o lidském těle a zdraví i okolním světě. Děti se v prostředí školy bezproblémově orientovaly, zvládaly základní pohybové dovednosti, požadované pracovní úkony a manipulaci s běžnými pomůckami. Část zejména starších dětí měla zafixovaný správný úchop tužky. V průběhu dne projevíly i mladší děti značnou samostatnost a sebeobsluhu.

Pedagogická diagnostika (včetně výtvarných a pracovních portfolií) v běžných třídách mapuje pokroky dětí. Záznamy o dětech jsou mnohdy doplňovány vymezenými vzdělávacími potřebami, jež mají učitelky na zřeteli především při individuálním působení v aktuálním vzdělávacím procesu. Méně jsou již získané poznatky cíleně využívány k plánování vzdělávací nabídky přizpůsobené osobním potřebám a možnostem dětí. Toto hledisko je naopak vysoce zohledněno při vzdělávání dětí s odkladem povinné školní docházky, případně dalších dětí se vzdělávacími nebo výchovnými potížemi, pro které mají učitelky zpracován, následně realizován a efektivně vyhodnocován plán pedagogické podpory pro odstranění rizik školní neúspěšnosti.

Klíčové kompetence jsou cíleně rozvíjeny i u dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, pro které je ve spolupráci se školským poradenským zařízením zpracován individuální

vzdělávací plán. Pokroky těchto dětí jsou pravidelně evidovány a vyhodnocovány. Na základě zjištění dochází k úpravě vzdělávacích strategií. Zabezpečení vhodných podpůrných opatření napomáhá rozvoji dětí v jejich maximálních možnostech.

Ke kvalitním výsledkům vzdělávání přispívají vstřícné vztahy a otevřená komunikace se zákonnými zástupci dětí. Škola uplatňuje vůči nim partnerský přístup založený na oboustranné důvěře a pravidelném kontaktu. Pedagogové v rámci svých kompetencí rodičům dávají průběžné informace o obsahu a výsledcích vzdělávání, poskytují poradenský servis, případně kontakty na další odborníky. Škola také pořádá odborné přednášky a besedy. V průběhu školního roku jsou vhodně využívány příležitosti pro spolupráci pedagogů a rodičů, kteří se zapojují do života školy prostřednictvím účasti na společných akcích, některé pro děti i organizují.

Závěry

Hodnocení vývoje

- Průběžné zlepšování materiálně-technických podmínek vzdělávání, což pozitivně ovlivňuje účinnější naplňování ŠVP PV a vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami,
- dosažení plné odborné kvalifikovanosti učitelek,
- zefektivnění vzdělávacího procesu z hlediska forem práce dětí vlivem využívání vzdělávacího programu „Začít spolu“ ve všech běžných třídách.

Silné stránky

- Odborná kvalifikovanost pedagogů, jejich profesionální přístup a schopnost týmové spolupráce, což vytváří vysoce příznivé předpoklady ke vzdělávání dětí,
- podnětné prostředí školy, komunikace všech pracovníků s dětmi založená na důvěře přispívá k atmosféře pohody a bezpečí, posiluje prosociální vztahy,
- pravidelné využívání skupinových a kooperativních forem práce v didakticky řízených činnostech, podpora rozvoje samostatnosti dětí,
- kvalitní úroveň výchovně-vzdělávacího procesu s individualizací vzdělávací nabídky má vysoce pozitivní dopad na individuální pokroky a výsledky vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami,
- otevřenost školy směrem k zákonným zástupcům a jejich zapojení do společných aktivit.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Omezené využívání hodnotících procesů k následnému systematickému přijímání opatření směřujících k cílenému zkvalitnění jejího působení.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Pracovat více s rozlišením vzdělávací nabídky dětí s ohledem na jejich věkové a individuální potřeby vzešlé z pedagogické diagnostiky i v běžných třídách,
- vyvolat pedagogickou diskuzi o formě plánování konkrétní vzdělávací nabídky na třídní úrovni,
- učit děti dovednosti vlastního hodnocení a častěji uplatňovat vrstevnické hodnocení,

- motivovat učitelky k zařazování vzájemných hospitací pro předávání pozitivních zkušeností a poskytování vzájemné zpětné vazby,
- prohlubovat hodnotící procesy, tak aby byly získány objektivní informace ze všech oblastí vztahujících se k činnosti školy, a poznatky využít ke koncepčnímu rozvoji.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 15 dnů přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká opatření byla přijata.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace Mateřská škola, Chrudim 4, Strojařů 846 ze dne 30. 9. 2013
2. Výpis správního řízení, čj. SpKrÚ 67251/2014 OŠK, ze dne 12. 11. 2014
3. Výjimka z počtu dětí na třídách pro školní rok 2017/2018
4. Jmenování do funkce ředitelky mateřské školy s účinností od 16. 12. 2014
5. Školní matrika – školní rok 2017/2018
6. Školní řád mateřské školy s účinností od 1. 9. 2017
7. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání „Barevný rok“, čj. 116/msstr/2017, s platností od 1. 9. 2017
8. Třídní knihy – školní rok 2017/2018
9. Záznamy o dětech docházejících do mateřské školy ve školním roce 2017/2018
10. Záznamy o dětech se speciálními vzdělávacími potřebami – školní rok 2017/2018
11. Zápis z jednání pedagogické rady – školní roky 2016/2017 a 2017/2018
12. Rozpis přímé pedagogické činnosti ve školním roce 2017/2018
13. Dokumentace vztahující se k vlastnímu hodnocení školy
14. Dokumentace týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví dětí platná k datu inspekce
15. Dokumentace týkající se školního stravování dětí platná k datu inspekce
16. Doklady o vzdělání a dalším vzdělávání pedagogických pracovníků mateřské školy

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Ladislava Jindrová, školní inspektorka

Mgr. Ladislava Jindrová v. r.

Bc. Dagmar Masopustová, kontrolní pracovnice

Bc. Dagmar Masopustová v. r.

V Pardubicích 15. 2. 2018

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Lada Kalinová, ředitelka školy

Mgr. Lada Kalinová v. r.

V Chrudimi 19. 2. 2018